

فکاهیات شیرین و خواندنی

از

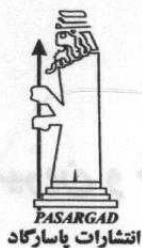
ملا نصرالدین

PASARGAD

انتشارات پاسارگاد

غلامرضا عابدی

فکاهیات شیرین و خواندنی از ملانصرالدین

غلامرضا عابدی

نوبت چاپ اول: ۱۳۹۸

حروفچینی: نشر پاسارگاد

تیراژ: ۱۱۰۰ نسخه

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۲-۱۶۸-۰

آدرس: خیابان جمهوری - بین باستان - اسکری خیابان چنگیزی پلاک ۱۴۰

تلفن: ۰۹۱۲۵۰۸۲۹۱۱ - ۶۶۹۰۸۸۹ - ۶۶۹۲۱۰۳۸

عابدی، غلامرضا، ۱۳۹۸	سرشناسه
فکاهیات شیرین و خواندنی از ملانصرالدین / غلامرضا عابدی.	عنوان و نام پدیدآور
تهران: پاسارگاد، ۱۳۹۷.	مشخصات نشر
۹۵ ص.	مشخصات ظاهری
978-600-162-168-0	شابک
فیفا	وضعیت فهرست نویسی
شوخیه‌ها و بذله‌گویی‌های فارسی - قرن ۱۴	موضوع
Persian wit and humor - 20th century	موضوع
لطیفه‌های ملانصرالدین	موضوع
(Nasreddin Hoca (Anecdotes	موضوع
لطایف و حکایات	موضوع
Anecdotes	موضوع
۱۳۹۷ م / ۱۴۰۳ ع / PIR۳۳۳۷	رده بندی کنگره
۸۵۸۲۶۲	رده بندی دیویی
۵۱۹۷۲۸۲	شماره کتابشناسی ملی

فهرست مطالب

۲۰	معادله حساب	۹	گم کرده
۲۰	امیدواری ملا	۹	امانت گذاشتن
۲۱	دندان فیل	۱۰	خروس مرده
۲۲	از بد بدتر شد	۱۰	حمایت
۲۲	آواز زن ملا	۱۲	حرف اضافه
۲۳	استراحت	۱۲	دوست داشتن ملا
۲۳	خط بد	۱۳	باطلاق
۲۴	نمونه دوم	۱۳	هدیه به حاکم
۲۴	زولیا	۱۴	گره کار
۲۵	ملا و مجسمه	۱۵	مشورت با ملا
۲۵	وصیت	۱۶	تفریح مرده
۲۶	سفر کردن ملا	۱۶	آداب غسل کردن
۲۷	شاعر و	۱۶	اسب
۲۷	صلح	۱۷	ساعت
۲۷	قهوه	۱۷	انتقاد
۲۸	کتاب مناسب	۱۷	صفویه
۲۸	مردن	۱۸	وفات سعدی
۲۹	هذیان گویی	۱۸	قد انسان
۲۹	اسراف	۱۹	موقع مناسب
۲۹	غیر قابل هضم	۱۹	نوشتن
۲۹	خودت بودی	۲۰	تمام پول‌ها

۴۳	گذرگاه دزد	۳۰	خانه باشکوه
۴۳	درستکار	۳۰	شکستن گردو
۴۴	دهاتی ساده لوح	۳۰	ملا به جای ماهی
۴۵	شیرینی پختن زن ملا	۳۱	پنهان کاری
۴۶	نگهداری از اسب	۳۱	سئوال و جواب
۴۷	حماقت	۳۱	فروختن لحاف
۴۷	شکستن شیشه	۳۲	مرگ طایع
۴۸	طوطی	۳۲	امیر و ملا
۴۹	ملا نصرالدین و بچه ها	۳۳	ذکر خیر
۴۹	بابا	۳۳	ملا و سلمانی
۵۰	سکوت	۳۴	ملا و مرد مست
۵۰	ماهی گیر	۳۴	قرار با شکم
۵۲	مرد دیوانه	۳۴	غریق
۵۲	دزدان دینار	۳۵	برادران
۵۲	ریاضت کشیدن	۳۵	ملا و خاتون
۵۳	حاجانگرد	۳۶	تأثیر کتاب
۵۴	هوای گرم	۳۶	پرسیدن
۵۴	خانم مسن	۳۶	آینه
۵۴	شکایت از هوا	۳۸	من یا تو
۵۵	عرعر خر	۳۹	مصیبت واقعی
۵۵	بچه خرس	۴۰	آب دهان
۵۵	مادر و پسر	۴۰	قبر حاکم
۵۶	بهتر از پیش	۴۰	کم حافظه
۵۶	ادای میمون	۴۱	شیرین زبانی
۵۷	بدخطی	۴۲	بچه ملا
۵۸	ملا و خلیفه	۴۲	مهمانی
۵۸	هم سفر	۴۳	دلالتان

۷۲	زیر فرش چیست	۵۹	گوشت یا شوهر
۷۳	قضیه خرما و هسته	۵۹	توبت خواب
۷۴	ماهی در انگشت	۶۰	اسب عینکی
۷۴	خمیازه	۶۰	ملا و امیر
۷۴	مرض جرب	۶۱	ناهار ملا
۷۵	جای خالی	۶۱	ملا و چراغ
۷۵	عطسه حاکم	۶۱	نامه‌ای به مادر
۷۷	صندوق و سنگ	۶۲	مردن یا کشتن
۷۷	باقلا پخته	۶۲	هم‌نشین آدم
۷۸	گوشت پخته	۶۳	خواب ملا
۷۸	ظاهر و باطن	۶۴	استکان
۷۸	اشتهای زیاد	۶۴	تقسیم کردن زمین
۷۹	شریک داشتن	۶۴	مهربانی خدا
۷۹	لگد خر	۶۵	پند لقمان
۷۹	دزد در خمره	۶۶	ملا و حشیش
۸۰	سوال از مرده	۶۶	ناراحتی دوست
۸۰	بی‌وارش	۶۷	زمستان سخت
۸۱	پورا کینه	۶۷	یک چیز در دنیا
۸۱	نفع بیشتر	۶۸	سوار و ملا
۸۱	طیب و زن	۶۸	جواب فیلسوفانه
۸۲	گروکشی	۶۹	گوشت لذیذ
۸۲	تقدیر مطابق آرزو	۶۹	جای مرده
۸۲	کاشتن نهال	۶۹	گرسنگی زیاد
۸۳	جرات نداشتن	۷۰	دلال و خر
۸۴	عیادت	۷۱	مسافرت
۸۴	هیچ چیز	۷۱	مشتري الاغ
۸۴	عروسی خواهر	۷۲	گربه خورد

۸۵	 داروغه و خواب	۹۰	 آشنایی
۸۶	 منت گذاشتن	۹۰	 دعای باران
۸۶	 درهای بهشت	۹۱	 خارانندن سر
۸۷	 خر بد ادا	۹۱	 اشتباه بزرگ
۸۷	 دعوی پشت بام	۹۲	 ملا و صد اشرفی
۸۷	 فایده ماه	۹۲	 اعتراف
۸۸	 هوای گر	۹۳	 شباهت عجیب
۸۸	 دفع سگی	۹۳	 دست خالی
۸۸	 کفاره گناهان	۹۴	 خوابم پریده
۸۹	 نصیحت ملا	۹۴	 افسوس از جوانی
۹۰	 ملا و آسیابان	۹۴	 دستور صحیح

www.ketab.ir

به نام هستی بخش دو جهان

به جای مقدمه

سالیان بسیار دیری است که قصه‌ها و لطیفه‌های ملانصرالدین در بین مردم زبان به زبان گشته و متداول است. اما به درستی معلوم نیست که آیا چنین شخصی وجود داشته یا نه؟ البته در طی بررسی‌ها و تالاسات^۱ در بین استادان محترم و اربابان سخن وجود داشته، نظرهای بی‌شماری جمع‌آوری شده که در کدام از این استادان نظرهای خاص خود را بیان داشته‌اند. آنچه مسلم گردیده چنین است که شخصی به نام ملانصرالدین با خصوصیتی که در اذهان مردم وجود دارد، واقعیت نداشته است، و برخی‌ها نظر دادند که ملانصرالدین همچون بهلول بوده که در زمان حاکمان جور و ستم می‌ریسته و برای گریز از دست آنها خود را به دیوانگی زده بود که این هم خود نظری است.

ولی نظر جامع‌تری که در این راستا رقم زده شده، اخیراً است که شخصی به نام ملا نصرالدین وجود نداشته و این داستانها که به او نسبت داده شده فقط زائیده تخیلات و افکار نویسنده و یا نویسندگانی می‌باشد که نسل به نسل در بین عامه مردم رواج پیدا کرده، که راجع به چنین شخصی لطیفه‌ها و داستانهای خیالی نوشته‌اند. اما بعد از بررسی‌های^۲ در باره مؤلف کتاب (قصه‌ها و لطیفه‌های ملانصرالدین)^۱ انجام داده‌اند، شخصی به نام ملا - در فرهنگهای لغت به معنی آشکار و هویدا و برملا شدن است - وجود داشته که چون حرکات شیرین و رفتاری غیرمتعارف داشته و در بین مردم زبانزد بوده، از اینرو اربابان ذوق و هنر هر لطیفه و هر داستانی را که طنزگونه بوده را به او نسبت می‌دادند و همین لطیفه‌ها است که امروزه در دسترس

۱- نوشته دوست عزیز و محترم آقای سعید قانعی مؤلف کتاب (قصه‌ها و لطیفه‌های ملانصرالدین).

عموم قرار گرفته، همچنین باید گفته شود، چون در زمانهای گذشته طرز لباس پوشیدن مردها به یک شکل بوده و چون برای عام (مَلا) به شکل صحیح قابل تلفظ نبود، از همین رو یک چنین شخصی را ملا می‌نامیدند که اگر بخواهیم به بطن قضیه وارد شویم، می‌بینیم که در مورد چنین شخصی اسمی بی‌مسمی و شاید هم عده‌ای مفرض، بدخواه و ناآگاه می‌خواستند از این اسم پر محتوا سوء استفاده نمایند.

هم چنان که برای همگان روشن است در فرهنگ لغات (مَلا) به معنی آخوند، یا سواد، علامه و کاتب است که می‌تواند جامعه‌ای را رهبری نماید و برای مردم خوش یمن باشد، تعریف شده است.

اگر توجه داشته باشیم می‌بینیم که در اغلب کشورهای جهان یک چنین شخصی در میان توده مردم و افسانه‌ها نشان وجود دارد، مثلاً در کشور ترکیه لطیفه‌های زیادی را به شخصی به نام (خدیبوزاده) نسبت داده‌اند که حکایت‌هایش شبیه به حکایت‌های ملانصرالدین می‌باشد. بنابراین ما باید لطیفه‌های "اص" - بر را در (فولکلور) - علم به آداب و رسوم توده مردم - یعنی افسانه‌های این آب و خاک بدانیم.